

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

Διδακτική της Λογοτεχνίας στην Προσχολική Εκπαίδευση

Εισαγωγή στην Ανάγνωση Βιβλίου

Αγγελική Γιαννικοπούλου

Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική
Ηλικία (ΤΕΑΠΗ)

Καθίστε αναπαυτικά, η ανάγνωση ξεκινά

Έναρξη ανάγνωσης

Τις περισσότερες φορές ο καλύτερος τρόπος για να αρχίσει η ανάγνωση είναι η απλή παρουσίαση του βιβλίου στα παιδιά.

Καλλιέργεια κλίματος προσδοκίας

Όμως κάποιες, έστω λίγες, φορές η νηπιαγωγός καλλιεργεί κλίμα προσδοκίας.

Η ανάγνωση βιβλίων στα παιδιά προβάλλεται ως μια πράξη αγάπης και ως μια πολύ ιδιαίτερη δραστηριότητα.

Γι' αυτό και η νηπιαγωγός δημιουργεί στα παιδιά ένα κλίμα χαράς και προσμονής.

ΠΩΣ;

Τήρηση ενός συγκεκριμένου τυπικού

Δίνεται έμφαση στην τήρηση ενός **συγκεκριμένου τυπικού**.

Άλλωστε ανέκαθεν η αφήγηση του παραμυθιού άρχιζε με έναν πολύ συγκεκριμένο τρόπο:

«Κόκκινη κλωστή δεμένη,
στην ανέμη τυλιγμένη,
δος της κλότσο να γυρίσει,
παραμύθι ν' αρχινήσει.»

[1]

«Ο κύκλος των ξαπλωμένων αναγνωστών»

Σε ένα κομμάτι μοκέτας στο πάτωμα της τάξης δίπλα στη βιβλιοθήκη οριοθετείται ένας χώρος που γεμίζει χρωματιστές μαξιλάρες. Εκεί συγκεντρώνεται η τάξη, ολόκληρη ή κάποιο μέρος της, κάθε φορά που θέλει να ακούσει μια ιστορία.

Σημείωση: Στη μοκέτα απαγορεύεται να πατάει κανείς με τα παπούτσια.

«Κράτα το στο χέρι» (1/2)

Παρόλο που η εμπειρία βεβαιώνει ότι ακόμη κι αν παραμείνουμε ακίνητοι, το μυαλό συχνά 'ταξιδεύει', εντούτοις εξακολουθούμε να συνδέομε την ικανότητα παρακολούθησης με την έλλειψη κινητικής δραστηριότητας. Όμως τα νήπια πολλές φορές χρειάζονται κάτι για να απασχολήσουν τη χέρια τους.

«Κράτα το στο χέρι» (2/2)

Γι' αυτό δεν θα ήταν άσκημη ιδέα η ώρα της ανάγνωσης να σηματοδοτείται με το μοίρασμα συγκεκριμένων παιχνιδιών για να τα κρατούν τα παιδιά όσο διαρκεί η ανάγνωση.

«Κόκκινη κλωστή δεμένη»

Εκτός από το γνωστό τετράστιχο «Κόκκινη κλωστή δεμένη», κάθε φορά που η νηπιαγωγός θέλει να αφηγηθεί μια ιστορία ξετυλίγει μαζί με τα παιδιά ένα κόκκινο κουβάρι. Κρατούν την κλωστή μέχρι να τελειώσει η ιστορία. Μετά ξαναμαζεύουν το κουβάρι και το φυλάνε μέχρι την επόμενη φορά.

«Η παραμυθογιαγιά» (1/2)

Κάθε φορά που η νηπιαγωγός θέλει να διαβάσει ένα βιβλίο εμφανίζεται η «Παραμυθογιαγιά» που γνωρίζει τα πάντα για τις ιστορίες.

«Η παραμυθογιαγιά» (2/2)

Είναι παρούσα καθόλη τη διάρκεια της ανάγνωσης και μετά, αν χρειαστεί, απαντά σε ερωτήσεις ή βοηθά στην προετοιμασία των σχετικών δραστηριοτήτων (π.χ. δραματοποίηση).

«Ένα καπέλο γεμάτο ιστορίες» (1/2)

Το καπέλο είναι ‘μαγικό’ και όποιος το φοράει μπορεί και λέει τις ομορφότερες ιστορίες. Γι’ αυτό δεν το βάζει μόνο η νηπιαγωγός όταν αφηγείται ή διαβάζει, αλλά και τα ίδια τα παιδιά όταν σκοπεύουν να διηγηθούν μια ιστορία.

«Ένα καπέλο γεμάτο ιστορίες» (2/2)

Μια παραλλαγή: Στην τάξη υπάρχει ένα μαγικό καπέλο ταχυδακτυλουργού (ίσως και ένα μαγικό ραβδάκι) που εμφανίζει βιβλία. Μετά τις πρώτες φορές το ρόλο του Μάγου των Βιβλίων αναλαμβάνει κάποιο παιδί. Σε αυτό ανήκει και η ευθύνη της επιλογής και εμφάνισης του βιβλίου.

«Ησυχόσκονη»

Η νηπιαγωγός κρατά σε μια σακούλα την αόρατη ησυχόσκονη. Αυτή βοηθά τα παιδιά να παραμείνουν ήσυχα καθόλη τη διάρκεια της ανάγνωσης του βιβλίου. Τη φυσά στα παιδιά κάθε φορά που πρόκειται να τους διαβάσει μια ιστορία.

Αν όμως η ησυχόσκονη πέσει πάνω σε οτιδήποτε άλλο, τότε μπορείς να τη δεις, γιατί γίνεται ασημένια.

«Το πουλί με τα βιβλία» (1/2)

Το «Πουλί Με Τα Βιβλία» κάθεται δίπλα στη φωλιά του. Κάθε μέρα τα παιδιά ψάχνουν να δουν πόσες και ποιες ιστορίες έχει φέρει για να διαβαστούν στην τάξη.

«Το πουλί με τα βιβλία» (2/2)

Σημείωση: Το ίδιο πουλί κάποιες μέρες φέρνει ανέκδοτα, παροιμίες, αινίγματα ή ποιήματα διπλωμένα σε ισάριθμα χαρτάκια.

«Οι γλυκο-κλήροι» (1/2)

Σε ένα καλάθι είναι φυλαγμένες χρωματιστές 'καραμέλες'. Μέσα στα πολύχρωμα χαρτάκια υπάρχουν φωτοτυπίες από τα εξώφυλλα των βιβλίων της βιβλιοθήκης της τάξης.

«Οι γλυκο-κλήροι» (2/2)

Κάθε μέρα και ένα άλλο παιδί τραβά έναν κλήρο-καραμέλα και επιλέγει το βιβλίο που θα διαβαστεί. Το ανακαλύπτουν στη βιβλιοθήκη της τάξης και το διαβάζουν.

«Κάτι φέρνει η Παρασκευούλα» (1/2)

Για τα βιβλία που τα ίδια τα παιδιά φέρνουν στο σχολείο για να τα διαβάσουν στους συμμαθητές τους, υπάρχει η «Παρασκευούλα».

«Κάτι φέρνει η Παρασκευούλα» (2/2)

Η «Παρασκευούλα» είναι ένα κουτί κατάλληλα διακοσμημένο που παραμένει κλειστό όλη τη βδομάδα και ανοίγει μόνο κάθε Παρασκευή για να αποκαλύψει τις κρυφές του εκπλήξεις.

Καλλιεργείται το στοιχείο της έκπληξης

Πολλές φορές η νηπιαγωγός ξαφνιάζει ευχάριστα τα παιδιά με ένα βιβλίο που τους κινεί το ενδιαφέρον. Ο πρωτότυπος τρόπος που παρουσιάζεται ένα καλό βιβλίο το αναδεικνύει ακόμη περισσότερο.

[2]

«Το δώρο» (1/2)

Κάποιες φορές χτυπάει η πόρτα και μια έκπληξη περιμένει τα παιδιά. Η πόρτα ανοίγει και όλοι βλέπουν ένα κουτί. Μέσα υπάρχει ένα δώρο.

«Το δώρο» (2/2)

Και αυτό δεν είναι άλλο από το βιβλίο που θα διαβάσουν εκείνη τη μέρα και πιθανόν το υλικό για κάποια σχετική δραστηριότητα (π.χ. φτερά και χρυσόσκονη για να διακοσμήσουν μια κάρτα που θα στείλουν στην πριγκίπισσα).

«Παράξενοι επισκέπτες»

Μια μέρα ένας παράξενος επισκέπτης καταφτάνει στην τάξη. Μαζί του κουβαλά την ιστορία του.

«Ένα πρόσωπο ζητά ιστορία» (1/2)

Πολλές φορές τα παιδιά επιλέγουν κάποιο από τα αντικείμενα που υπάρχουν στην τάξη και ζητούν να μάθουν την ιστορία του.

«Ένα πρόσωπο ζητά ιστορία» (2/2)

Νηπιαγωγός και παιδιά ψάχνουν στη βιβλιοθήκη της τάξης αλλά και τις δικές τους στα σπίτια τους να βρουν ένα βιβλίο που να μιλά για αυτό. Το διαβάζουν όποτε το ανακαλύψουν.

[3]

«Βιβλιοτυφλόμυγα»

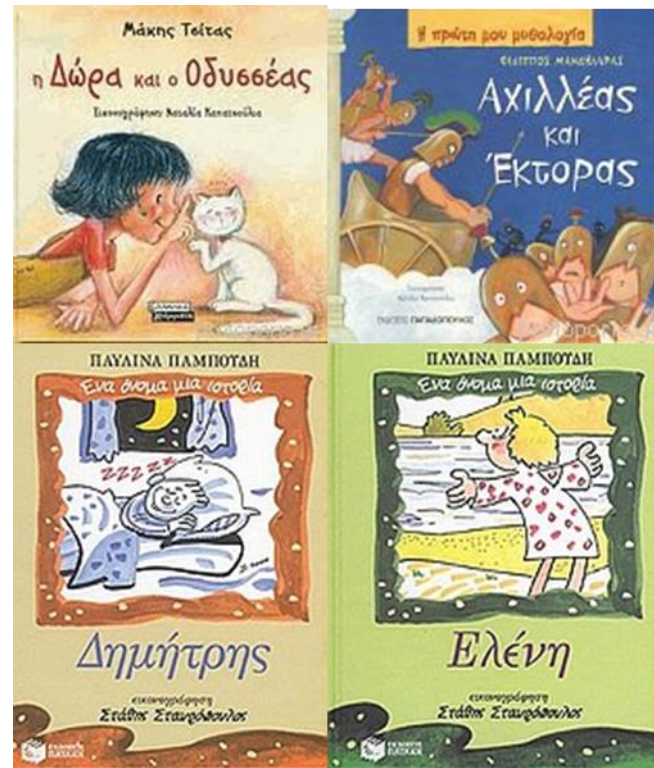
Ένα παιδί με δεμένα τα μάτια διαλέγει από τη βιβλιοθήκη το βιβλίο που θα διαβαστεί.

«Ένα βιβλίο για μένα»

Τα παιδιά κάθε μέρα διαλέγουν τυχαία και διαβάζουν ένα βιβλίο έκπληξη, που έχει το όνομα κάποιου παιδιού της τάξης. Αν κάποια παιδιά δεν βρουν βιβλίο με το όνομά τους, τότε η τάξη δημιουργεί το δικό τους βιβλίο, γράφοντας τα κείμενα και προσθέτοντας την εικονογράφηση.

[4]

«Τα βιβλία της θάλασσας» (1/3)

Βιβλία που αναφέρονται στη θάλασσα συγκεντρώνονται όλα σε μια γωνιά και αριθμούνται. Δίπλα τους τοποθετείται το γνωστό παιχνίδι των Μικρών Ψαράδων.

«Τα βιβλία της θάλασσας» (2/3)

Πάνω σε κάθε ψαράκι τοποθετείται ένα αυτοκόλλητο χαρτάκι με έναν αριθμό που αντιστοιχεί σε κάποιο βιβλίο. Τα παιδιά αρχίζουν να ψαρεύουν. Αν το ψάρι που θα πιάσουν έχει πάνω του αριθμό, τότε βρίσκουν το αντίστοιχο βιβλίο και το διαβάζουν.

«Τα βιβλία της θάλασσας» (3/3)

Φυσικά ενδέχεται να υιοθετηθούν και άλλες παραλλαγές ανάλογα με το ενδιαφέρον των παιδιών. Θα μπορούσε για παράδειγμα τα εξώφυλλα των βιβλίων να φωτοτυπηθούν, να διπλωθούν, να πιαστούν με ένα συνδετήρα και να τοποθετηθούν σε ένα κατάλληλα διακοσμημένο δοχείο. Ένα καλάμι με ένα μικρό μαγνητάκι στην άκρη βοηθά τα παιδιά να 'ψαρεύουν' το θαλασσινό βιβλίο που θα διαβάζουν κάθε ημέρα.

«Κάτι τρέχει με την κυρία μας» (1/3)

Είναι φορές που η νηπιαγωγός παρουσιάζεται στα παιδιά έχοντας πάνω της κάτι 'ιδιαίτερο' (π.χ. μια κόκκινη μύτη).

«Κάτι τρέχει με την κυρία μας» (2/3)

Κανείς δεν ξέρει γιατί το κάνει μέχρι την ώρα που εκείνη θα τους διαβάσει το βιβλίο της μέρας. Τότε το μυστήριο θα λυθεί.

«Κάτι τρέχει με την κυρία μας» (3/3)

Μερικές φορές μάλιστα πρόκειται για μια 'σχεδόν' κανονική μεταμπίεση. Μετά την πρώτη ανάγνωση του βιβλίου από τη νηπιαγωγό, η 'αμφίεσή' της θα δοθεί στα παιδιά προκειμένου να επιχειρήσουν μια πιο ενδιαφέρουσα δραματοποίηση.

[5]

«Ο μυστηριώδης αναγνώστης»

Κάποια μέρα η νηπιαγωγός κανονίζει να έρθει στο σχολείο κάποιος από το περιβάλλον ενός παιδιού (π.χ. ο παππούς του) για να τους διαβάσει (π.χ. κάτι που άκουγε εκείνος στα παιδικά του χρόνια). Όταν τους ανακοινώνεται η ημέρα της επίσκεψης του μυστηριώδους αναγνώστη ποτέ δεν τους αποκαλύπτεται το όνομά του. Το μυστήριο παραμένει μέχρι την άφιξή του. Συνήθως η νηπιαγωγός φωτογραφίζει τη συνάντηση, κρατά αρχείο των επισκέψεων και μαζί με τα παιδιά γράφουν την ευχαριστήρια κάρτα.

«Το μυστηριώδες βιβλίο»

Η νηπιαγωγός διαβάζει στα παιδιά σε συνέχειες κάποιο βιβλίο χωρίς να αποκαλύψει τον τίτλο του. Το ίδιο το βιβλίο καλύπτεται με χρωματιστό χαρτί ώστε να μην διακρίνεται το εξώφυλλό του και η νηπιαγωγός δεν αφήνει τα νήπια να το φυλλομετρήσουν. Τα παιδιά επιχειρούν αρκετές φορές να μαντεύσουν στοιχεία για το βιβλίο, όπως τον τίτλο του ή κάποιες από τις εσωτερικές του εικόνες. Η νηπιαγωγός καταγράφει τις εκδοχές των παιδιών χωρίς να τις αξιολογεί. Η αποκάλυψη του βιβλίου θα φέρει τα παιδιά μπροστά σε πολλές εκπλήξεις.

«Βιβλία με το ταχυδρομείο»

Ειδικά για βιβλία όπως «οι Μέρες με το Γίγαντα», ένας ενδιαφέρων τρόπος παρουσίασής τους είναι να καταφτάνουν κάθε πρωί με το 'ταχυδρομείο'. Ειδικά για τα βιβλία του Γίγαντα θα μπορούσε να έρχεται κάθε μέρα και το αντίστοιχο βιβλίο (π.χ. Η Τρίτη με το Γίγαντα την Τρίτη).

[6]

Το βιβλίο αποτελεί το έπαθλο

Πολλές φορές η ανάγνωση του βιβλίου αποτελεί το πολύτιμο έπαθλο που κερδίζουν τα παιδιά επειδή τα κατάφεραν σε κάτι πολύ καλά.

[7]

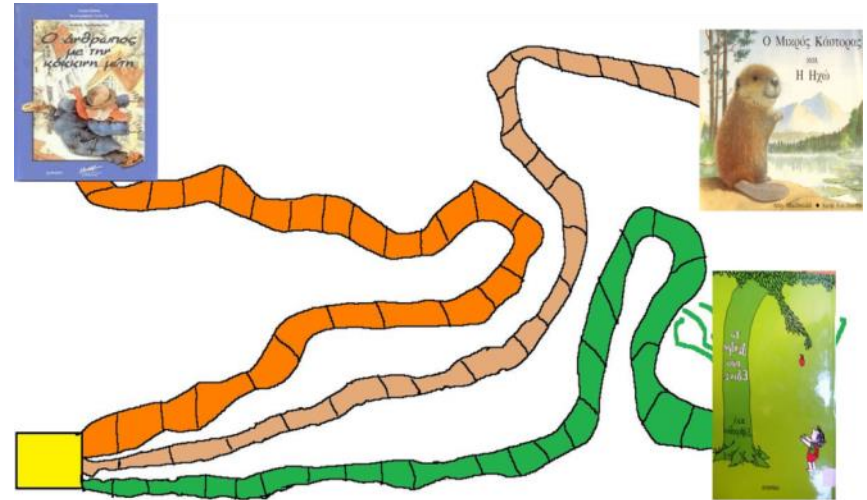
«Ποιος τιμάται σήμερα»

Ο σημερινός λογότυπος είναι αφιερωμένος σε ένα βιβλίο. Η τάξη το διαβάζει.

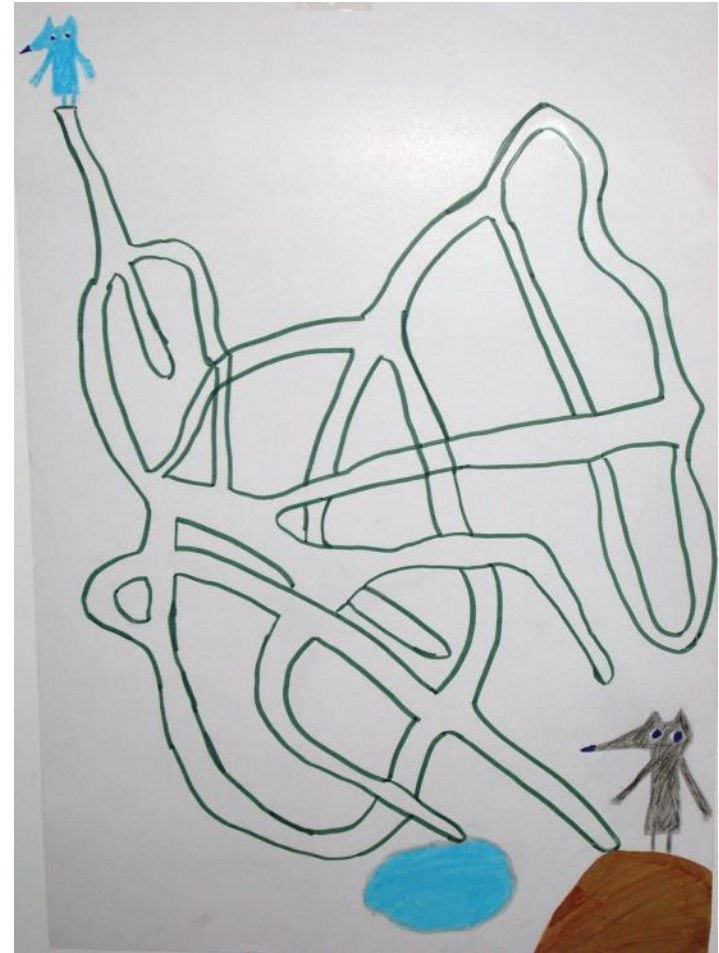
«Όποιος κερδίζει»

Όταν οι προτιμήσεις των παιδιών είναι περισσότερες από μία τότε μπορούν να παίξουν ένα επιτραπέζιο παιχνίδι με αφετηρία, τέρμα και ζάρι. Οι διαδρομές οδηγούν στα υποψήφια βιβλία και φυσικά κερδίζει εκείνο που ο υποστηρικτής του-παίχτης φτάσει πρώτος σε αυτό.

«Ο λαβύρινθος»

Σε ένα βιβλίο που μιλά για μια συνάντηση δύο (π.χ. *Ο Μεγάλος Λύκος και ο Μικρός Λύκος*) η νηπιαγωγός δίνει στα παιδιά έναν σχετικό λαβύρινθο (ο μικρός λύκος βρίσκει το μεγάλο). Έτσι τα παιδιά, μετά την παιγνιώδη, έρχονται σε επαφή και με την παραμυθική εκδοχή αυτής της συνάντησης.

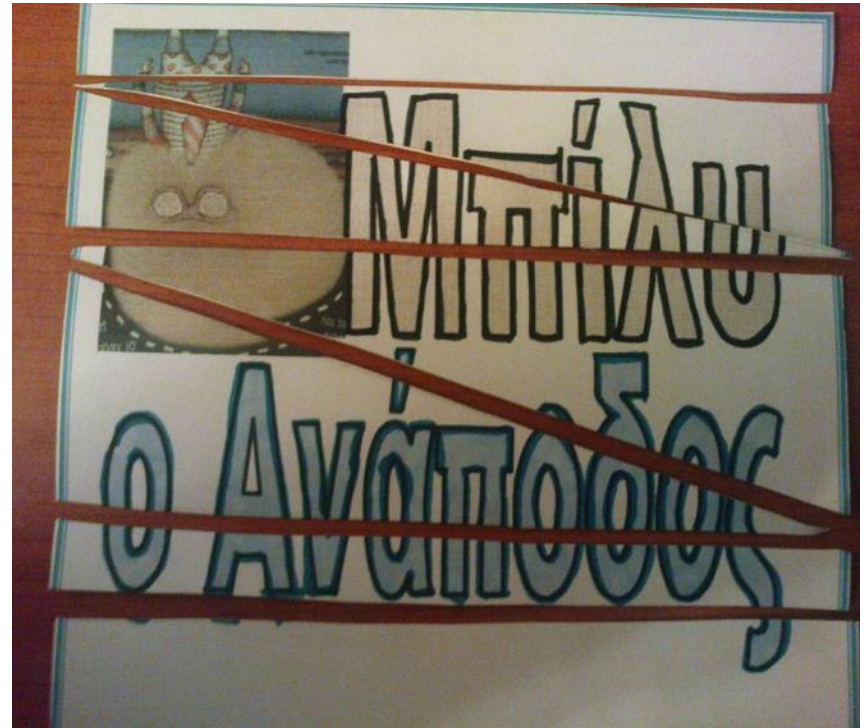
«Τα παζλ των τίτλων» (1/2)

Η νηπιαγωγός φωτοτυπεί τον τίτλο που παραμυθιού που θέλει να διαβάσει και μετά το κόβει σε μορφή παζλ (θα ήταν καλύτερο αν μπορούσε να πλαστικοποιηθεί). Μετά δίνει στα παιδιά να συμπληρώσουν το παζλ.

«Τα παζλ των τίτλων» (2/2)

Όταν το καταφέρουν διαβάζει το σχετικό βιβλίο. Αν η διαδικασία επαναληφθεί δημιουργείται ένα αρχείο διαφορετικών παζλς που αντιστοιχούν σε εξώφυλλα βιβλίων.

«Οι δέκα ερωτήσεις»

Νηπιαγωγός και παιδιά κοιτούν τη βιβλιοθήκη της τάξης. Αρχικά η νηπιαγωγός και αργότερα κάποιο παιδί βάζει στο μυαλό του χωρίς να το αποκαλύψει ένα βιβλίο. Οι άλλοι προσπαθούν με 10 ερωτήσεις που απαντώνται αποκλειστικά με Ναι ή Όχι να το βρουν. Αν τα καταφέρουν η νηπιαγωγός διαβάζει το βιβλίο. Αλλιώς συνεχίζουν με κάποιο άλλο.

«Πες το χωρίς να βγάλεις άχνα»

Μία μικρή ομάδα παιδιών διαλέγει από τη βιβλιοθήκη ένα βιβλίο. Η νηπιαγωγός τους διαβάσει κρυφά τον τίτλο. Τα παιδιά αυτά προσπαθούν με παντομίμα να δώσουν στην τάξη να καταλάβει ποιο είναι. Όταν το καταφέρουν η νηπιαγωγός τους το διαβάσει.

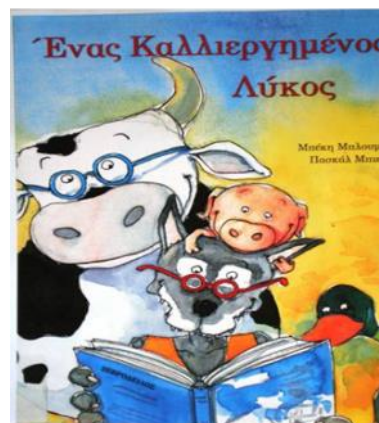
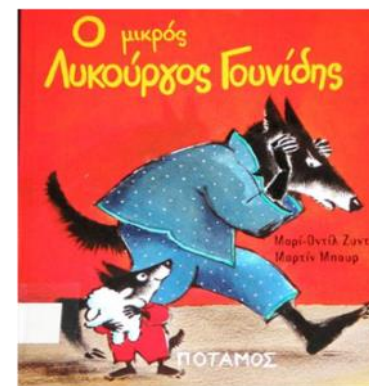
Σημείωση: Στην αρχή τα παιδιά καλούνται να μαντεύσουν ποιο είναι το βιβλίο από μια μικρή ομάδα βιβλίων (4-5). Αργότερα ενδέχεται να 'παίζει' μέχρι και όλη η βιβλιοθήκη.

«Ένας τίτλος για το βιβλίο»

Η νηπιαγωγός λέει (δεν δείχνει καρτέλα) στα παιδιά έναν τίτλο και εκείνα μέσα από ένα σύνολο βιβλίων προσπαθούν να βρουν το βιβλίο που αντιστοιχεί σε αυτόν. Αν τα βιβλία είναι ομόθεμα (π.χ. βιβλία για το λύκο) τα πράγματα γίνονται πιο δύσκολα και πιο ενδιαφέροντα (π.χ. ποιο από όλα έχει ως τίτλο «Ένας Καλλιεργημένος Λύκος». Πώς καταλήξατε σε αυτό;).

[8]

«Το καλάθι με τα παραμύθια»

Δίπλα στη βιβλιοθήκη της τάξης υπάρχει «Το Μαγικό Καλάθι με τα Παραμύθια». Κάποιες μέρες τα παιδιά βρίσκουν μια εικόνα (π.χ. λεπτομέρεια εξωφύλλου ή εσωτερική εικόνα). Πηγαίνοντας στη βιβλιοθήκη τους προσπαθούν να ανακαλύψουν σε ποιο βιβλίο ανήκει. Αν τα καταφέρουν, η νηπιαγωγός τους το διαβάζει.

«Ντετέκτιβ βιβλίων»

Συμβαίνει συχνά η νηπιαγωγός ή τα παιδιά να φέρουν στο σχολείο μια αφίσα (ημερολόγιο, σελιδοδείκτη, λούτρινο, καρτούλα, κ.λπ) που το θέμα του να είναι παρμένο από ένα συγκεκριμένο βιβλίο. Τα παιδιά πηγαίνουν στη βιβλιοθήκη της τάξης και επιδίδονται σε ένα κυνήγι ανακάλυψης του συγκεκριμένου βιβλίου. Όταν το βρουν το διαβάζουν. Μετά δημιουργούν και αυτά κάτι άλλο με βάση αυτό.

«Ποιο είναι το βιβλίο;» (1/2)

Κάποτε ένα παράξενο αντικείμενο ή ένα παράξενο ζώο κάνει την εμφάνισή του στη γωνιά της ανάγνωσης. Τα παιδιά προσπαθούν να ανακαλύψουν το δικό του βιβλίο και να το δώσουν στη νηπιαγωγό για να τους το διαβάσει.

«Ποιο είναι το βιβλίο;» (2/2)

Μερικές φορές υπόκεινται και σε επιπλέον περιορισμούς, όπως στην περίπτωση του «Έλμερ» που τα παιδιά έχουν δικαίωμα να δουν μόνο το οπισθόφυλλο των βιβλίων.

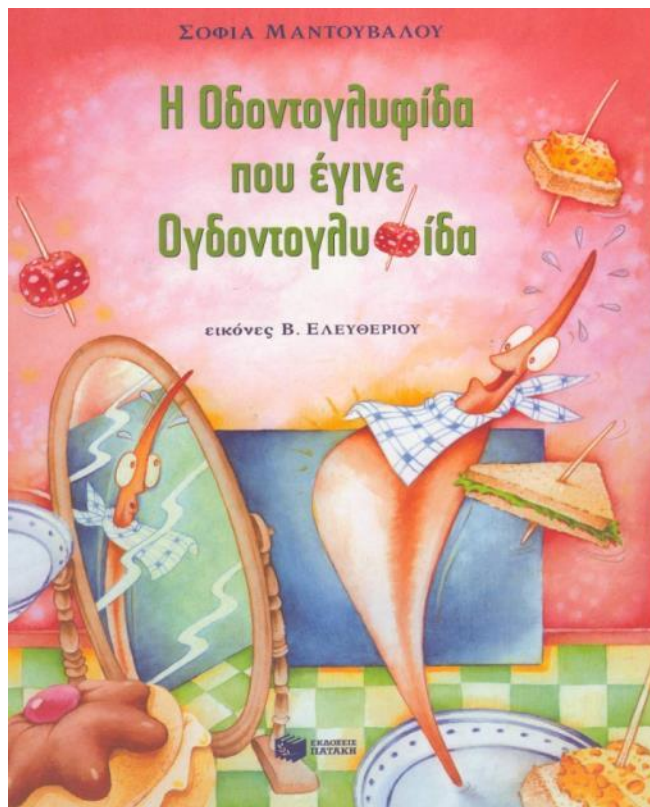
«Ανακαλύψτε και επιλέξτε»

Η νηπιαγωγός φωτοτυπεί από διάφορα βιβλία της βιβλιοθήκης κάποιες χαρακτηριστικές φράσεις που αποκαλύπτουν τον ήρωα, το σκηνικό, την αρχή ή το τέλος της ιστορίας. Τα διπλώνει με τον χαρακτηριστικό τρόπο που διπλώνονται τα «βιβλιοστοιχεία» και τα αφήνει σε διάφορες γωνιές της τάξης. Σε κάποια δεδομένη στιγμή προτρέπει τα παιδιά να τα βρουν. Τους τα διαβάζει και της υποδεικνύουν το 'καλύτερο'. Με αυτόν τον τρόπο επιλέγεται το βιβλίο που θα διαβαστεί μια συγκεκριμένη στιγμή.

«Μαζέψτε τα ίχνη» (1/2)

Τα παιδιά χωρίζονται σε δύο ομάδες. Η μία κρύβει εκτός αίθουσας (π.χ. κουζίνα) το βιβλίο που θέλει να διαβαστεί. Επιπλέον συγκεντρώνει κάποια μικροαντικείμενα (π.χ. μαχαιροπήρουνα) και τα αφήνει ένα σε κάθε γωνιά της τάξης (π.χ. Βιβλιοθήκη, Κουκλοθέατρο, Μαγαζάκι).

[9]

«Μαζέψτε τα ίχνη» (2/2)

Τα παιδιά της άλλη ομάδας ανακαλύπτουν τα στοιχεία και έτσι οδηγούνται στο χώρο που είναι το βιβλίο, το οποίο συνήθως έχει και σχετικό περιεχόμενο.

«Βιβλιοκυνηγοί»

Φυσικά υπάρχει πάντα μια πιο εύκολη παραλλαγή όπου η μια ομάδα των παιδιών κρύβει ένα βιβλίο και ένα παιδί από την άλλη ομάδα προσπαθεί να το βρει. Όταν πλησιάζει τα παιδιά φωνάζουν «Ζεστό» και όταν απομακρύνεται «Κρύο».

Η ιστορία ως κίνητρο για δημιουργική έκφραση

Πολλές φορές μέσα από την ανάγνωση βιβλίων τα παιδιά βρίσκουν την ευκαιρία να εκφράσουν τη δημιουργικότητά τους. Επίσης συχνά επιχειρούν προβλέψεις και ενώ διασκεδάζουν επιδεικνύουν τις γνώσεις τους για το βιβλίο και τη λογοτεχνία.

[10]

«Το εξώφυλλο»

Τα παιδιά δημιουργούν εξώφυλλα για το βιβλίο που μόλις άκουσαν. Σε ένα πανό στην τάξη η νηπιαγωγός εκθέτει τις διαφορετικές προτάσεις των παιδιών, μαζί με εκείνη του εκδότη.

«Οι ήρωες»

Πριν την ανάγνωση του βιβλίου τα παιδιά δημιουργούν τους ήρωες της ιστορίας ούτως ώστε να είναι ... παρόντες στην ανάγνωσή της. Π.χ. τα προσωποποιημένα φρούτα στο γάμο του Λεμόνη και της Κρεμμύδως.

«Μαζί στην ίδια ιστορία»

Μια μέρα φτάνει στο Νηπιαγωγείο ένα κουτί που μέσα περιέχει ένα βιβλίο και τους ήρωες που πρωταγωνιστούν στην ιστορία που διηγείται. Η νηπιαγωγός τους διαβάσει τον τίτλο και τα παιδιά προτείνουν μια εκδοχή για την ιστορία του βιβλίου.

«Στη σειρά»

Πριν αρχίσει η ανάγνωση ενός σύντομου βιβλίου η νηπιαγωγός φωτοτυπεί τις εικόνες και τις δίνει στα παιδιά. Εκείνα προσπαθούν να τις βάλουν στη σειρά και κάνουν τις πρώτες εικασίες για την ιστορία που διηγούνται.

«Σκόρπιες λέξεις»

Η νηπιαγωγός παρουσιάζει το βιβλίο στα παιδιά και διαβάζει τον τίτλο του. Μετά σε κάθε σελίδα κάποιο παιδί δείχνει τυχαία με το δάχτυλό του μια λέξη. Η νηπιαγωγός τη διαβάζει και τη γράφει στον πίνακα κάτω από τον τίτλο. Όταν αυτό επαναληφθεί για όλες τις σελίδες και η διαδικασία ολοκληρωθεί, τα παιδιά με βάση ό,τι έχει γραφεί, προσπαθούν να φτιάξουν τη δική τους ιστορία. Μετά διαβάζουν και εκείνη που διηγείται το βιβλίο.

Τα βιβλία πάνε παντού

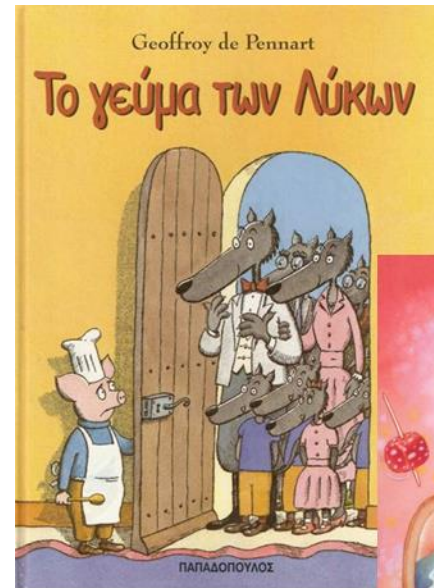
Δεν υπάρχει τόπος,
χρόνος ή περίπτωση στην
οποία να μην ταιριάζει
ένα καλό βιβλίο.

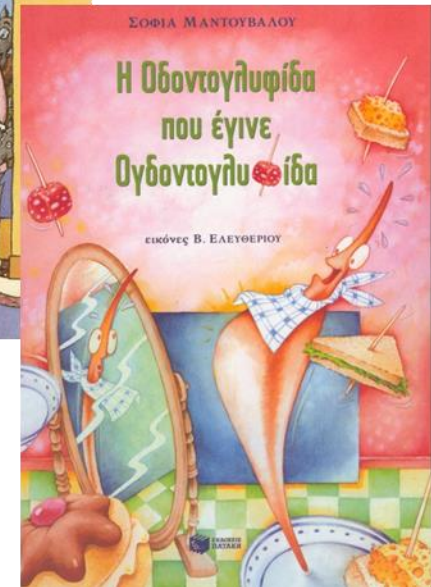
[11]

«Ιστορίες στην κουζίνα»

Νηπιαγωγός και παιδιά διαλέγουν κάποια βιβλία που αναφέρονται σε θέματα που σχετίζονται με την κουζίνα, τη μαγειρική και το φαΐ. Τα τοποθετούν σε ένα σχετικό μέρος (π.χ. στην πιατοθήκη ή σε μία κατσαρόλα) και τα διαβάζουν την ώρα του φαγητού.

[12]

«Τα ματάκια κλειστά»

Σε μια μαξιλαροθήκη στο χώρο ανάπαυσης των παιδιών κάθε μέρα εμφανίζεται και ένα διαφορετικό βιβλίο κατάλληλο για να διαβαστεί την ώρα που τα παιδιά ξεκουράζονται.

«Το Νυστολούλουδο» (1/2)

Άλλες φορές πάλι η μαξιλαροθήκη μπορεί να αντικατασταθεί από το Νυχτολούλουδο-Νυστολούλουδο.

«Το Νυστολούλουδο» (2/2)

Κάθε μέρα δίπλα στη γλάστρα υπάρχει το βιβλίο που η μαμά-λουλούδι διάβασε το πρωί πριν πέσουν για ύπνο στα παιδιά της. Το ίδιο θα διαβάσει και η νηπιαγωγός στους μαθητές της, όταν ξαπλώσουν. Εκείνα κάνουν ησυχία για να μην ξυπνήσουν τα κοιμισμένα-κλειστά λουλούδια.

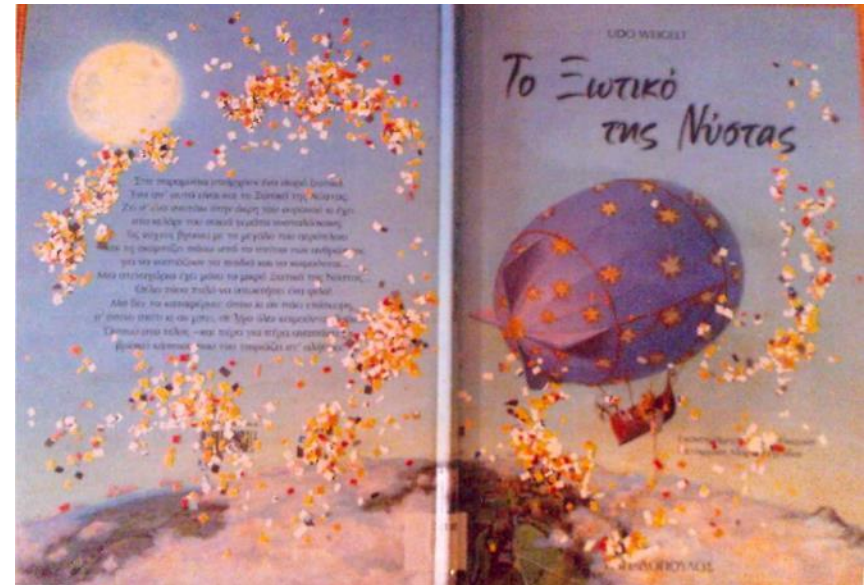
«Η νυχτερίδα»

Βέβαια τη θέση των λουλουδιών μπορούν να πάρουν και πολλά ζώα κατά προτίμηση νυχτόβια. Η νυχτερίδα της τάξης είναι μια καλή επιλογή έτσι όπως κοιμάται κρεμασμένη ανάποδα από το ταβάνι. Όμως για να κοιμηθεί θέλει να ακούσει μια ιστορία.

«Νυσταλόσκονη» (1/2)

Όταν η νηπιαγωγός διαβάσει «Το Ξωτικό της Νύστας» προστίθεται και ένα σακουλάκι γεμάτο πολύτιμη 'νυσταλόσκονη'.

[13]

«Νυσταλόσκονη» (2/2)

Αν κάποιο παιδί
δυσκολεύεται να
χαλαρώσει, η
‘νυσταλόσκονη’ είναι
πάντα εκεί για να κάνει το
θαύμα της.

«Τα λευκά βιβλία»

Πριν ακόμη πιάσουν τα κρύα τα παιδιά καλούνται να βρουν από τη βιβλιοθήκη του σχολείου αλλά και από τα σπίτια τους βιβλία για το χιόνι. Τα συγκεντρώνουν και τα φυλάνε σε μια κατάλληλα διακοσμημένη τσαντούλα/ κουτί. Κανείς δεν θα τα πλησιάσει μέχρι οι καιρικές συνθήκες να είναι οι κατάλληλες.

«Ποια βιβλία θα ταίριαζαν εδώ» (1/3)

Αφού δημιουργηθεί ένα ιδιαίτερο σκηνικό μέσα στην τάξη (π.χ. δάσος, εσωτερικό σπιτιού), τα παιδιά βρίσκουν βιβλία στη βιβλιοθήκη του σχολείου αλλά και στο σπίτι τους που διαδραματίζονται σε αυτό. Η τάξη αφού τα διαβάσει ... αλλάζει σκηνικό.

«Ποια βιβλία θα ταίριαζαν εδώ» (2/3)

Το σκηνικό μπορεί να είναι αρκετά ευρύ, π.χ. θάλασσα, αλλά και ιδιαίτερα καθορισμένο, ώστε να αντιστοιχεί σε ένα μόνο βιβλίο της βιβλιοθήκης το οποίο και πρέπει τα παιδιά να ανακαλύψουν.

«Ποια βιβλία θα ταίριαζαν εδώ» (3/3)

Σε αυτήν την περίπτωση το σκηνικό χρησιμεύει τόσο για την αναδιήγηση της ιστορίας από τα ίδια τα παιδιά, όσο και για ένα παιχνίδι δημιουργικής φαντασίας (π.χ. παραμυθοσαλάτα) με διαφόρους ήρωες, ακόμη και τους κλασικούς (π.χ. Κοκκινοσκουφίτσα), να συγκατοικούν σε αυτό σκηνικό.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών, Αγγελική Γιαννικοπούλου, 2015. Αγγελική Γιαννικοπούλου. «Διδακτική της Λογοτεχνίας στην Προσχολική Εκπαίδευση. Εισαγωγή στην Ανάγνωση Βιβλίου». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://opencourses.uoa.gr/courses/ECD100/> .

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λπ., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από τη χρήση του έργου, για τον διανομέα του έργου και αδειοδόχο.
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο.
- που δεν προσπορίζει στον διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο.

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς,
- το Σημείωμα Αδειοδότησης,
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων,
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει),

μαζί με τους συνοδευτικούς υπερσυνδέσμους.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (1/6)

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνα 1: [Κόκκινη Κλωστή](#), CC0 Public Domain, Pixabay.

Εικόνα 2: [Ενδιαφέρον βιβλίο](#), Designed by Freepik, Free for commercial use with attribution. Freepik.

Εικόνα 3: Εξώφυλλο του βιβλίου «[Ο παπουτσής και τα ξωτικά](#)» / Αδελφών Γκριμ, Αδελφών Γκριμ · μετάφραση Ερμιόνη Σακελλαροπούλου · εικονογράφηση Μάργκαρετ Γουόλτι. - Αθήνα : Εκδοτικός Οίκος Α. Α. Λιβάνη, 2003. Biblionet.

Εικόνα 4:

- Εξώφυλλο του βιβλίου «[Η Δώρα και ο Οδυσσέας](#)» / Μάκης Τσίτας · εικονογράφηση Ναταλία Καπατσούλια. - Αθήνα : Ελληνικά Γράμματα, 2004. Biblionet.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (2/6)

- Εξώφυλλο του βιβλίου «[Αχιλλέας και Έκτορας : Τρωικός Πόλεμος: Μέρος γ](#)» / Φίλιππος Μανδηλαράς · εικονογράφηση Ναταλία Καπατσούλια. - 1η έκδ. - Αθήνα : Εκδόσεις Παπαδόπουλος, 2009. Biblionet.
- Εξώφυλλο του βιβλίου «[Δημήτρης](#)» / Παυλίνα Παμπούδη · εικονογράφηση Στάθης Σταυρόπουλος. - 1η έκδ. - Αθήνα : Εκδόσεις Πατάκη, 2002. (Ένα Όνομα μια Ιστορία) Biblionet.
- Εξώφυλλο του βιβλίου «[Ελένη](#)» / Παυλίνα Παμπούδη · εικονογράφηση Στάθης Σταυρόπουλος. - 1η έκδ. - Αθήνα : Εκδόσεις Πατάκη, 2002. (Ένα Όνομα μια Ιστορία) Biblionet.

Εικόνα 5: Εξώφυλλο του βιβλίου «[Ο μικρός κάστορας και η ηχώ](#)» / Amy MacDonald · μετάφραση Ρένα Ρώσση - Ζαΐρη · εικονογράφηση Sarah Fox - Davies. - Αθήνα : Ρώσση Ε., 1990. Biblionet.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (3/6)

Εικόνα 6:

- Εξώφυλλο του βιβλίου «[Η Δευτέρα με το Γίγαντα](#)» / Μάικλ Γκρέιτερ · μετάφραση Λίλη Δρεπανιά · εικονογράφηση Μάικλ Γκρέιτερ · επιμέλεια σειράς Αθηνά Ρικάκη. - Αθήνα : Εκδόσεις Καστανιώτη, 1989. Biblionet.
- Εξώφυλλο του βιβλίου «[Η Τρίτη με το Γίγαντα](#)» / Μάικλ Γκρέιτερ · μετάφραση Λίλη Δρεπανιά · εικονογράφηση Μάικλ Γκρέιτερ · επιμέλεια σειράς Αθηνά Ρικάκη. - Αθήνα : Εκδόσεις Καστανιώτη, 1989. Biblionet.
- Εξώφυλλο του βιβλίου «[Η Πέμπτη με το Γίγαντα](#)» / Μάικλ Γκρέιτερ · μετάφραση Λίλη Δρεπανιά · εικονογράφηση Μάικλ Γκρέιτερ · επιμέλεια σειράς Αθηνά Ρικάκη. - Αθήνα : Εκδόσεις Καστανιώτη, 1989. Biblionet.

Εικόνα 7: [Έπαθλα](#), Designed by Freepik, Free for commercial use with attribution. Freepik.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (4/6)

Εικόνα 8:

- Εξώφυλλο του βιβλίου «[Το γεύμα των λύκων](#)» / Geoffroy de Pennart · μετάφραση Γιάννης Παπαδόπουλος. - Αθήνα : Εκδόσεις Παπαδόπουλος, 1999. Biblionet.
- Εξώφυλλο του βιβλίου «[Ο καλόκαρδος λύκος](#)» / Geoffroy de Pennart · μετάφραση Γιάννη Παπαδόπουλου. - Αθήνα : Εκδόσεις Παπαδόπουλος, 1998. Biblionet.
- Εξώφυλλο του βιβλίου «[Ένας καλλιεργημένος λύκος](#)» / Μπέκη Μπλούμ · μετάφραση Μπέκη Μπλούμ · εικονογράφηση Πασκάλ Μπιε. - Αθήνα : Ζεβρόδειλος, 1998. Biblionet.
- Εξώφυλλο του βιβλίου «[Ο μικρός Λυκούργος Γουνίδης](#)» / Μαρί - Οντίλ Ζυντ · μετάφραση Μαίρη Κιτροέφ · εικονογράφηση Μαρτίν Μπουρ. - 1η έκδ. - Αθήνα : Ποταμός, 2000. Biblionet.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (5/6)

Εικόνα 9: Εξώφυλλο του βιβλίου «[Η Οδοντογλυφίδα που έγινε Ογδοντογλυφίδα](#)» / Σοφία Μαντουβάλου · εικονογράφηση Β. Ελευθερίου. - 1η έκδ. - Αθήνα : Εκδόσεις Πατάκη, 2004. Biblionet.

Εικόνα 10: [Δημιουργικότητα](#), Designed by Freepik, Free for commercial use with attribution. Freepik.

Εικόνα 11: [Ώρα για διάβασμα](#), Designed by Freepik, Free for commercial use with attribution. Freepik.

Εικόνα 12: Εξώφυλλο του βιβλίου «[Το γεύμα των λύκων](#)» / Geoffroy de Pennart · μετάφραση Γιάννης Παπαδόπουλος. - Αθήνα : Εκδόσεις Παπαδόπουλος, 1999. Biblionet. και Εξώφυλλο του βιβλίου «[Η Οδοντογλυφίδα που έγινε Ογδοντογλυφίδα](#)» / Σοφία Μαντουβάλου · εικονογράφηση Β. Ελευθερίου. - 1η έκδ. - Αθήνα : Εκδόσεις Πατάκη, 2004. Biblionet.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (6/6)

Εικόνα 13: Εξώφυλλο του βιβλίου «[Το ξωτικό της νύστας](#)» / Udo Weigelt · μετάφραση Μαρία Αγγελίδου · εικονογράφηση Sibylle Heusser. - Αθήνα : Εκδόσεις Παπαδόπουλος, 2003. Biblionet.

